

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/12/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6723201736
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:6723201736.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: L. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom: X. práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov: matka A. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, XXX XX I., a otec P. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, XXX XX P., v konaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o odvolaní otca proti Uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 8P/114/2023-225 zo dňa 09. mája 2023, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Zvolen č.k. 8P/114/2023-225 zo dňa 09. mája 2023 m e n í tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Žilina č.k. 9P/156/2022-193 zo dňa 09.01.2023 v časti odovzdávania maloletého dieťaťa po uskutočnenom stretnutí maloletého dieťaťa s otcom tak, že otec si prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a po skončení stretnutia ho odovzdá v mieste bydliska matky; dobu trvania neodkladného opatrenia určil do 29.04.2024; žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd prvej inštancie rozhodol podľa § 2 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), § 325 ods. 1, 2 CSP, § 326 ods. 1, 2 CSP, § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, § 328 ods. 1 CSP, § 330 ods. 1, 2 CSP, § 332 ods. 1 CSP a podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rodine“). Návrh vyhodnotil ako dôvodný, nakoľko mal za osvedčené, že takéto rozhodnutie je za daného stavu naliehavé a je v záujme maloletého dieťaťa. Konštatoval, že od posledného rozhodnutia súdu vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností sa zmenili pomery na strane matky v tom, že sa spolu s maloletým dieťaťom odsťahovala do I., je v pokročilom štádiu tehotenstva, termín pôrodu má stanovený na deň 29.04.2023. Okresný súd mal za to, že by nebolo v záujme maloletého alebo aj v záujme novorodenca, aby matka musela cestovať každý druhý víkend s bábätkom pre maloletého do miesta bydliska otca a späť, čo predstavuje viac ako 300 km. Súd sa stotožnil s názorom matky, že je žiaduce, aby sa styk maloletého s otcom realizoval, avšak je žiaduce chrániť aj malé bábätko, ktoré bude matka dojčiť, a ktoré si vyžaduje intenzívnu starostlivosť. Matkou navrhovaná doba trvania neodkladného opatrenia 1 rok sa súdu prvého stupňa zdala ako adekvátne, a to aj vzhľadom na finančné a časové zaťaženie otca maloletého pri realizovaní styku s ním.

3. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil. Uviedol, že matka bez jeho súhlasu zmenila bydlisko maloletého do vzdialenosti 160 km od miesta jeho bydliska. Matka má v obci P. svoju rodinu, ktorú bude chodiť navštevovať, pretože to vždy tak bolo a aj bude, preto neexistuje naliehavá potreba pre nariadenie neodkladného opatrenia. Z neodkladného opatrenia mu budú vznikať zbytočné náklady na cestu do miesta bydliska matky a späť. S maloletým má vybudovaný výborný vzťah, chce sa podieľať na jeho výchove, ale matka mu to svojim konaním sťažuje. Nariadené neodkladné opatrenie spôsobuje nevyváženosť v ich rodičovských právach a sťažuje mu styk s maloletým. Spochybnil dojčenie novonarodeného dieťaťa matkou, keďže maloletého matka nedojčila. Za nepreukázaný považoval aj fyziologický a psychologický dôvod, pre ktorý matka s novorodencom nemôže cestovať každý druhý týždeň do miesta jeho bydliska, pretože dnes je to prirodzená vec.

4. Matka v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s rozhodnutím okresného súdu sa v celom rozsahu stotožňuje. Navrhla, aby ho odvolací súd ako vecne a právne správne v celom rozsahu potvrdil. Dňa 02.05.2023 sa jej narodila dcéra, ktorá je od narodenia dojčená. Z odvolania otca je cítiť nenávisť voči nej, čím ubližuje v prvom rade maloletému. Otec sa nevie vysporiadať s jej novou životnou situáciou. Aj napriek tomu, že v spoločnej domácnosti nikdy nežili, má snahu ju vo všetkom manipulovať, určovať jej čo má a nemá robiť, a to aj napriek tomu, že si založila novú rodinu, odsťahovala sa do mesta z dediny, má priateľa a malé dieťa, je šťastná a spokojná a rovnako tak je šťastný a spokojný aj maloletý. Maloletý navštevuje škôlku, má novú rodinu, nových kamarátov, veľa nových podnetov. Otec maloletého pracuje ako vojak z povolania, má jedinú vyživovaciu povinnosť, žije sám, nemá žiadne zdravotné obmedzenia, nevenuje sa žiadnemu športu, má dostatok voľného času, ktorý nedokáže užívať zmysluplne. Je zarážajúce, že je schopný žiadať financie na cestu, keď si maloletého kupuje hračkami a darčekom, pretože s ním nedokáže inak tráviť čas. Otec z nej nemôže do konca života urobiť väzňa a určovať jej, kde má žiť, s kým má žiť a ako má žiť, a to len preto, že majú spolu maloletého. Maloletého neuniesla, informovala otca vopred o zmene bydliska maloletého. Do budúcnosti plánuje svoju matku navštevovať, ale iba sporadicky, pretože je to komplikované vzhľadom na vzdialenosť a jej nie celkom dobré vodičské schopnosti. Jej priateľ pracuje na zmeny, preto nie je možné, aby maloletého fixne a pravidelne vozil k otcovi. Neodkladné opatrenie má trvať len jeden rok, kým jej dcéra nebude väčšia a bude schopná pravidelne cestovať. Cestovanie by ovplyvňovalo nielen ju, ale aj dcéru, ktorá by musela cestovať s ňou, čo by ovplyvňovalo jej spánkový režim a režim jedenia, a mohlo by to pre ňu predstavovať nepríjemnú záťaž, ktorá by sa mohla odzrkadliť na jej vývine. Otec vie cestu z jej bydliska využiť zmysluplne, ísť s maloletým do kina, detské ihriská, ZOO.

5. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu matky spochybnil možnosť ísť s maloletým po ceste od matky niekam do herne, zoo. Presťahovanie maloletého mu matka oznámila až po tom, čo sa odsťahovala. Matka sa nepodieľa finančne na úhrade jeho cesty, čo ho zaťažuje a matka sa na jeho úkor obohacuje.

6. Ďalšie vyjadrenia k odvolaniu podané neboli.

7. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP a § 3 ods. 5 písm. a/ CMP) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávneným subjektom (§ 359 CSP v spojení s § 2 ods. 1 a 2 a § 7 CMP), včas (§ 362 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) a smerovalo proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP) bez nariadenia pojednávania podľa § 378 ods. 1 a § 329 ods. 1 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z § 65 CMP s tým, že odvolacími dôvodmi nie je viazaný (§ 66 CMP) a napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie podľa § 388 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 20.04.2023 zamietol.

8. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

9. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery, alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

10. V čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a rozvoj dieťaťa.

11. Neodkladné opatrenie je procesným prostriedkom, ktorý slúži na poskytnutie rýchlej, efektívnej, ale len dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi konania. Ide o opatrenie, ktorým súd definitívne nerieši právne vzťahy medzi účastníkmi. Rozhodovanie súdu formou neodkladného opatrenia by malo byť považované za výnimočné, keďže neodkladným opatrením súd rozhoduje v podstate bez podrobnej znalosti skutočného stavu veci, len na základe skutočností, ktoré osvedčil navrhovateľ neodkladného opatrenia, resp. vyplynuli z vyjadrenia ďalšieho účastníka konania, ak už mal možnosť sa k veci vyjadriť, resp. vyplynuli zo spisového materiálu. V konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia totiž prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplných skutkových, resp. skutočných zistení, čo je dané aj tým, že o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým matka žiadala, aby súd rozhodol o zverení maloletého do jej osobnej starostlivosti a určení vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu, bol súd prvej inštancie povinný rozhodnúť najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu (§ 328 ods. 2 CSP).

12. Pre nariadenie neodkladného opatrenia teda nie je potrebná taká miera dôkaznej istoty, ako pre vydanie rozhodnutia vo veci samej. Je však potrebné, aby boli aspoň v základnej miere osvedčené skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov, alebo obavu, že ich existencia bude ohrozená, ako aj dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana.

13. Odvolací súd poukazuje na čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, v ktorom je upravené, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaným verejnými, alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Je preto nepochybné, že predovšetkým záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú a najvyšším princípom výkonu rodičovských práv a povinností. Všetky súdne a správne rozhodnutia týkajúce sa detí preto majú demonštrovať, že najlepší záujem dieťaťa je ich prvoradým hľadiskom.

14. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, s poukazom na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, odôvodnenie preskúmaného uznesenia i námietky otca dieťaťa v odvolaní bolo posúdiť, či v prejednávanej veci je dôvodné neodkladne upraviť pomery účastníkov konania formou nariadenia neodkladného opatrenia, spočívajúce v zmene miesta odovzdávania maloletého dieťaťa po ukončení styku otca a maloletého.

15. Styk otca s maloletým dieťaťom bol naposledy upravený Rozsudkom Okresného súdu Žilina č.k. 9P/156/2022-193 zo dňa 09.01.2023, ktorým súd upravil styk otca s maloletým na základe dohody rodičov: každý páry kalendárny týždeň od štvrtka od 18.00 hod. do nasledujúcej nedele do 16.00 hod.; počas Vianoc každý páry kalendárny rok od 22. decembra od 17.00 hod. do 27. decembra do 16.00 hod. a každý nepáry kalendárny rok od 30. decembra od 17.00 hod. do nasledujúceho 5. januára do 16.00 hod.; počas jarných prázdnin každý páry kalendárny rok od pondelka od 9.00 hod. do nasledujúceho piatka do 16.00 hod.; počas veľkonočných prázdnin každý nepáry kalendárny rok od štvrtka od 9.00 hod. do nasledujúceho utorka do 16.00 hod.; počas jesenných prázdnin každý páry kalendárny rok od prvého dňa prázdnin od 9.00 hod. do posledného dňa týchto prázdnin do 16.00 hod.; počas letných prázdnin každý kalendárny rok od 1. júla od 9.00 hod. do 10. júla do 16.00 hod. a od 1. augusta od 9.00 hod. do 10. augusta do 16.00 hod. Otec si prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska matky a po skončení stretnutia si matka prevezme maloleté dieťa v mieste bydliska otca.

16. Odvolací súd dospel po dôkladnom preštudovaní spisového materiálu (vrátane pripojeného spisu Okresného súdu Žilina sp. zn. 9P/156/2022) k záveru, že v konaní nebola preukázaná naliehavá potreba dočasne zmeniť už upravené pomery účastníkov konania právoplatným rozhodnutím Okresného súdu Žilina. V konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 9P/156/2022, predchádzalo pojednávaniu informatívne stretnutie rodičov. Ako vyplýva zo Záznamu z informatívneho stretnutia s rodičmi zo dňa 21.10.2022, rodičia sa dohodli na styku otca s maloletým - každý páry víkend od piatka od 16.00 hod. do nedele do 19.00 hod., pričom preberanie a odovzdávanie maloletého malo prebiehať pred cukrárňou vedľa polície v I.. Zo záznamu rovnako vyplýva, že matka bývala do 11.10.2022 s maloletým a so svojou matkou, od tohto dátumu už bývala s priateľom. Matka bola v tom čase práce neschopná z dôvodu tehotenstva. Kolízny opatrovník vo svojej správe zo dňa 08.12.2022 uvádza, že styk sa vo vyššie uvedených intenciách aj realizoval - „Od októbra 2022 sa matka s maloletým L. zdržiava u priateľa v I., otec sa s maloletým L. stretáva na základe dohody medzi rodičmi, uzatvorenej na informatívnom pohovore tak, že otec si maloletého L. preberá každý druhý piatok v mesiaci na námestí v Hriňovej a v nedeľu o 19:00 hod. ho na tom istom mieste matke odovzdá“. Na pojednávaní dňa 09.01.2023 uzatvorili rodičia rodičovskú dohodu v znení ako je citovaná v ods. 15 tohto rozhodnutia.

17. Pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval zmenu pomerov na strane matky (ods. 20 rozhodnutia okresného súdu) v otázke jej presťahovania a tehotenstva, uvedené odvolací súd nevyhodnotil v kontexte vyššie uvedeného za skutočnosť novú, zmenenú. Miesto preberania a odovzdávania maloletého dieťaťa bolo predbežne na informatívnom stretnutí rodičov dohodnuté inak, na pojednávaní ho rodičia, v čase tehotenstva matky a po zmene bydliska maloletého ustálili na aktuálnu podobu. Bola to v prvom rade matka a rovnako aj otec, ktorí sa dohodli na znení takejto rodičovskej dohody, týkajúcej sa úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, za podmienok, ktoré boli v podstate rovnaké ako v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia matkou a to po predchádzajúcom „odskúšaní“ iného modelu úpravy styku (od piatku - nedele s miestom preberania a odovzdávania v I.).

18. Pokiaľ ide o matkou tvrdené možné ohrozenie záujmov maloletého dieťaťa nerealizáciou styku (napr. zdravotné problémy,...), tak uvedené nie je možné nikdy vylúčiť, a to bez ohľadu na miesto preberania a odovzdávania maloletého dieťaťa. V prípade, ak ale chce súd nariadiť neodkladné opatrenie, toto vo všeobecnosti môže nariadiť iba vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo, ak je daná dôvodná obava, že exekúcia bude ohrozená. Ich vzájomná kumulácia nie je vylúčená. Pokiaľ ide o potrebu bezodkladnosti úpravy pomerov táto podľa názoru odvolacieho súdu musí existovať už v čase nariadenia neodkladného opatrenia, respektíve bezprostredne pred ním. Táto potreba musí byť bezodkladná, čo zahŕňa aj prvok naliehavosti aj nevyhnutnosti. Reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je otázkou voľnej úvahy súdu, ktorá však musí byť objektívne preskúmateľná, na základe odôvodnenia rozhodnutia. V danom prípade má odvolací súd za to, že potreba bezodkladnosti úpravy pomerov splnená nebola. Matkou tvrdené ohrozenie maloletého dieťaťa je len v rovine hypotézy, ako sama uvádza, „môže nastať situácia, že by nemohla v určený deň a hodinu pre syna prísť do P., čo by mohlo spôsobiť chaos a nestabilitu vo výchove syna, ktorý si len teraz začína zvykať na takýto styk a mohlo by to negatívne zasiahnuť do jeho vývinu a ovplyvniť jeho režim,...“. V prípade, ak nastane ospravedlniteľný dôvod pre nerealizáciu styku je na rodičoch, aby sa operatívne dohodli na spôsobe prebratia a odovzdania maloletého dieťaťa. Odvolací súd apeluje na otca, aby v prípade dôležitej prekážky na strane matky (spôsobenej aj novonarodeným dieťaťom) túto rešpektoval a neohrozoval tak pravidelnosť svojho styku s maloletým dieťaťom.

19. Pokiaľ ide o záver súdu prvej inštancie, že zmena preberania a odovzdávania maloletého poskytne ochranu aj novonarodenému dieťaťu, odvolací súd pripomína, že v danom konaní je potrebné v prvom rade hľadiť na záujem maloletého dieťaťa, ktorého záujem je predmetom tohto konania a ktorého záujmy narodením ďalšieho dieťaťa matky nie sú žiadnym spôsobom ohrozené. Je možné pripustiť, že pre matku ako aj pre jej novonarodené dieťa bude situácia preberania a odovzdávania predstavovať diskomfort, avšak matka si uvedeného musela (minimálne mala) byť vedomá. Bola si vedomá vzdialenosti medzi jej bydliskom a bydliskom otca v čase uzatvárania rodičovskej dohody, ako aj toho, že je tehotná a že novonarodené dieťa si bude vyžadovať zvýšenú starostlivosť (a to aj vzhľadom na to, že sa nejedná o prvé dieťa matky). Odvolací súd poukazuje aj na otcom prezentované tvrdenie (ktoré matka nevyvrátila), že matka s maloletým svojvoľne zmenila bydlisko maloletého, pretože sa presťahovala bez jeho súhlasu (matka mu podľa vlastných slov uvedené len oznámila), rozhodnutie mať ďalšie dieťa je rozhodnutím len matky a jej partnera, preto podľa názoru odvolacieho súdu nie je ani spravodlivé, aby sa na osobu otca z týchto dôvodov prenášala povinnosť matky, hoc len dočasne (na obdobie jedného roka). Pokiaľ ide o samotnú dobu trvania neodkladného opatrenia, odvolaciemu súdu z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, prečo okresným súdom za adekvátnu dobu trvania bola ustálená doba jedného roka, okrem faktu, že túto dobu navrhla matka. Ak odvolací súd vo vyvolanom odvolacom konaní konštatoval nesplnenie jednej z kumulatívnych podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, a to potreby bezodkladnej úpravy pomerov (ods. 18 tohto rozhodnutia), tak potom len pre úplnosť sa uvádza, že „časové a finančné zaťaženie otca“ tak ako uvádza okresný súd vo svojom rozhodnutí v ods. 20 neposkytuje zdôvodnenie na základe akých východísk a konkrétne špecifikovaných skutočností okresný súd dospel k tomuto záveru.

20. Z uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa § 388 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP napadnuté uznesenie zmenil tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

21. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, § 2 ods. 1 CMP.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 - c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.
- Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.